

Teologia dogmatică ortodoxă în teologia românească a secolului al XIX-lea și prima jumătate a secolului al XX-lea are un parcurs complex, ascendent, dezvoltându-se în ritmul înființării și dezvoltării învățământului teologic seminarial, universitar și academic. Complexitatea acestui parcurs istoric, metodologic, tematic și interpretativ este dată de contextul istoric, cultural și bisericesc-social al României și al Bisericii Ortodoxe care trec prin transformări semnificative în secolul al XIX-lea și prima jumătate a secolului al XX-lea. În acest sens am căutat să prezint diferitele implicații ale dogmei ortodoxe în gândirea filosofică, social-națională, apologetic-misionară, evidențiind diversele dispute dogmatice-filosofice din perioada interbelică. Am urmărit să redau cât mai fidel liniile directoare ale tratatelor de teologie dogmatică traduse și ale tratatelor de dogmatică elaborate de dogmaștii români, cu contribuțiile lor specifice. Teologia dogmatică ortodoxă se dezvoltă în România în interacțiune cu teologia rusă și greacă, dogmaștii români simțind încă de la începutul secolului al XX-lea necesitatea delimitării gândirii lor de influențele apusene, dar și de unele inexactități ale gândirii teologilor ruși și greci deopotrivă. Putem constata că la sfârșitul primei jumătăți a secolului al XX-lea, dogmatica ortodoxă în România începea să-și asume riguros principiul selecției și al propriului drum de reconectare la Tradiția dogmatică și duhovnicească a Răsăritului creștin.

Orthodox Dogmatic Theology in nineteenth-century Romanian theology and in the first half of the twentieth century follows a complex and ascending trajectory, developing in parallel with the establishment and growth of theological education at the seminary, university, and academic levels. The complexity of this historical, methodological, thematic, and interpretative development is shaped by the historical, cultural, ecclesial, and social context of Romania and of the Orthodox Church, both of which underwent significant transformations during the nineteenth century and the first half of the twentieth century. In this regard, we have sought to present the various implications of Orthodox dogma within philosophical thought, socio-national discourse, and apologetic-missionary activity, highlighting the diverse dogmatic-philosophical debates of the interwar period. We have aimed to render as faithfully as possible the guiding lines of the translated dogmatic theology treatises, as well as those authored by Romanian dogmatic theologians, together with their distinctive contributions. Orthodox Dogmatic Theology in Romania developed in interaction with Russian and Greek theology. From the beginning of the twentieth century, Romanian dogmatic theologians felt the need to delineate their thought both from Western influences and from certain inaccuracies present in the theological reasoning of Russian and Greek theologians alike. By the end of the first half of the twentieth century, Orthodox dogmatics in Romania had begun to assume, with increasing rigor, the principle of discernment and of forging its own path of reconnection with the dogmatic and spiritual Tradition of the Christian East.

CRISTINEL IOJA

ISBN 978-630-364-013-6

O istorie a dogmaticii în teologia română. De la începuturile învățământului teologic seminarial în limba română la instaurarea comunismului, vol II

Editura Universității „Aurel Vlaicu” din Arad, Arad, 2025, nr. pag. 668